

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55—40, József 68—88.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 110 K.
Félévre 60 K. Negyedévre 30 K.
Egyes szám ára ... 3 korona.

Budapest, 1921.

II. évfolyam 32. szám.

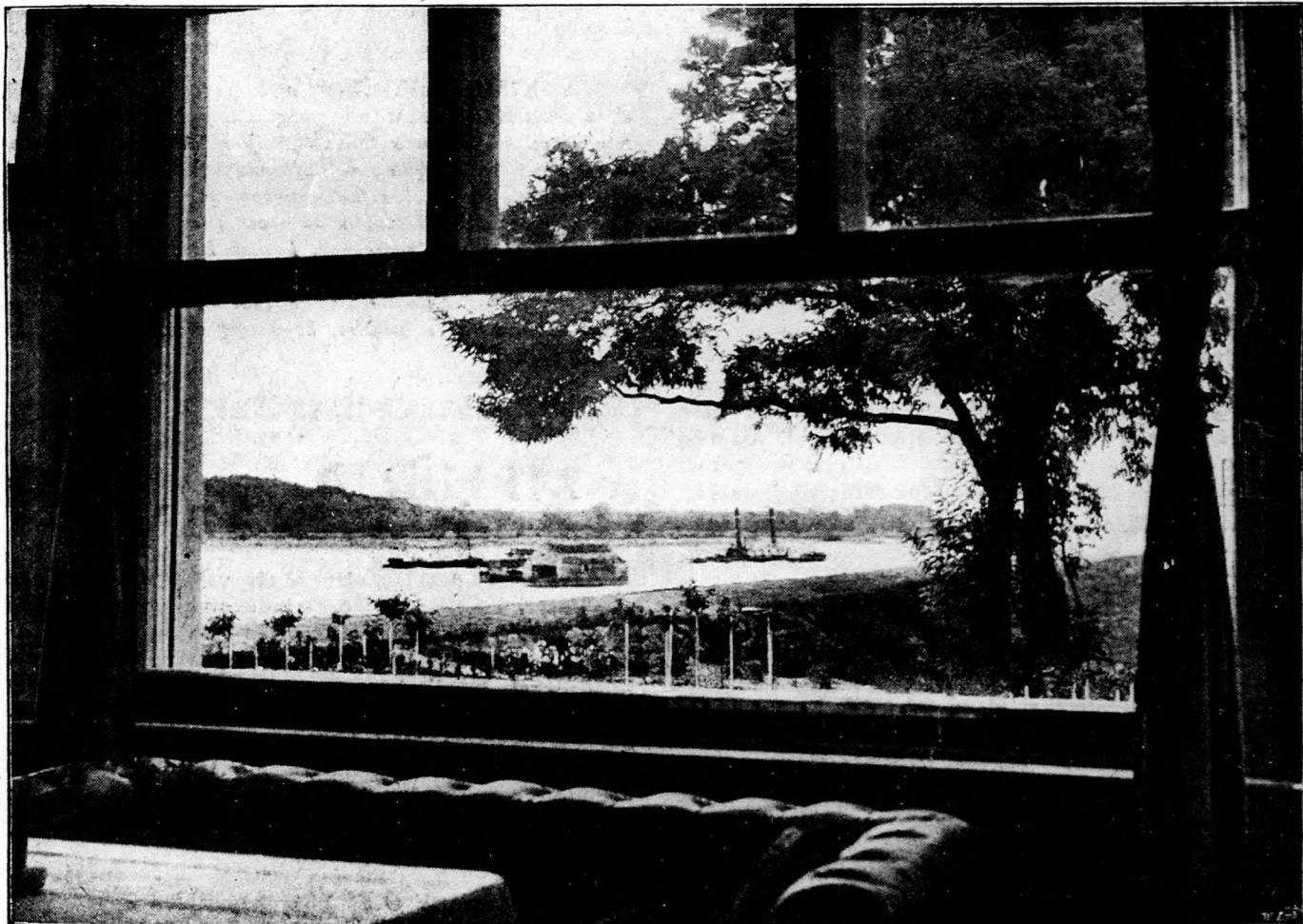
Vasárnap, augusztus 7.

Megjöttek

(s) Július huszonehedikén életbelépett a trianoni békeszerződés. Ez voltaképp azt jelentené rendes körülmények közt, hogy szent a béke és nyugalom közöttünk. De bele lehet-e nyugodni abba, hogy ezeréves hazáját fölnégyelve lássa a megkínzott magyar? Mindenki oka a háborúnak, csak a magyar nem. Most már a franciák is rájöttek, hogy mese volt csak az, hogy Tisza István

biztatta föl a királyt a hadüzenetre. Minden ország akart hódítani, csak a magyar nem. Végül egy se vesztett annyi vért, vagyont és pénzt, mint ez a kálváriás nép itt a Duna körül.

Mégis... a magyar békeszerződés a legkegyetlenebb, a legigazságtalanabb. Azt írják Párisból, hogy mikor a magyar követségnek átadták a békeiratot, a francia előadó odasietett hozzá s így fejezte ki részvétét a magyar nemzethez:

Kép elszakított területeinkről.

A ház, amelynek ablakáról a Dunára nyílik kilátás, Dunaeörsön fekszik, mely ezidőszertint cseh megszállás alatt van. A túlsó parton látszik Csonkamagyarország.

Az elmúlt napokban Kajászószentpéter községben iktatták be Vitéz Kardos Béla tiszthelytett a Dreher Antal által felajánlott 15 holdas vitézi birtokba bensőséges ünnepség közepette. Képünkön az ünnepelt mellett felesége és kis gyermeke vannak, édesapja pedig Horthy Miklós kormányzó arcképét tartja a kezében. — (Tóth József felvétele, Kápolnánnyék.)

— Ebben a pillanatban szükségét érzem, hogy megszorítsam Önnek a kezét...

Ők is bevallják, hogy rettenetesen igazságtalanok voltak. S most megijöttek kiküldötteik Budapestre. Úgy hívják őket, hogy «jóvátételi bizottság». Az ember józan ésszel azt hinné, azért jóvátételi ez a bizottság, mert jóvá akarja tenni azt a sok hibát, amit a békeszerződésben elkövettek ellenünk. Lenne elég dolguk.

De nem azért jöttek. Azért jöttek, hogy velünk tétessenek jóvá sok mindent. Ha nem egy nemzet szerencsétlenségéről volna szó, kacagni kellene a világnak, hogy még jóvátételről beszélnek, mikor a Golgotán megtörtént a keresztrefeszítés. Hisz az Istenember egy egész világ bűneit tette jóvá a keresztrefeszítéssel. Mi még egy kis nemzet páresztendő háborús tényeit sem tudjuk jóvátenni a keresztrefeszítéssel és földarabolással?!

Nyugatmagyarországot is el akarják tőlünk venni. Baranya, Baja és Újszeged visszaadását még mindig nem látjuk. Még nincs vége a kálváriának.

Hát csak jöjjenek a jó ántánt-urak. Jöjjenek a győztes generálisok. Úgyse ismernek meg bennünket, míg ide nem jönnek. Most, hogy megjöttek (franciák, angolok, olaszok és japánok), szívesen látjuk őket, mert szintől színre láthatják majd igazainkat s ha sokáig itt lesznek, ők fogják mondani:

— Jóvátételre nem nekünk, hanem a magyar nemzetnek van jussa!

Budapest, 1921. augusztus 6.

DRÁGA KENYÉR. A gabona ára pár hét óta erősen főlzökött. Ez természetes következménye a valuta újabb romlásának. Rosszabb pénzből többet kell adni egy mázsa búzáért, jobból kevesebbet. Mihelyi a valuta megint javul — pedig biztosan javul — az ár is lejjebb száll. Mindezáltal

a búzaár emelkedését sok szegény ember, aki nem részesül hatósági ellátásban, aggodalommal szemléli. Lelkiismeretlen emberek, akiknek nem tetszik az, hogy a zsidóság letűnőben van, ki is basználják ezt s piszkálják a kenyérvásárló magyarokat. Holott ép az ő fajtajuk dözsöl Pesten a valutaspekuláció hasznából s az ő szentállaik verik föl a búzaárakat. Az ilyen földalatti aknamunkát ellensúlyozni kell. Termelői iparkodjanak minden községben ellátni időben jutányos áron a munkásokats kisiparokat. Adjanak gabonát a munkájukért. Most már szabad. Egymással szemben ne legyünk kőszívűek. Szeretet és méltóság — az igazi kereszténység. Elég kár, hogy sok munkás nem kapott aratási munkát.

*

A KISÜSTÖK. Még a háború alatt rekvirálták el, a kisüstöket. Azóta sok galíciai lett milliommossá szeszfőzdéje révén. Künn a tanyán pedig kiöntötte a földművesember a cefréjét, mert nem volt érdemes befuvarozni a városba. A keresztény földművespártnak programjában van a kisüstök visszaállítása. Sok lépcső után most jutottunk végre oda, hogy nem csupán a községnek, hanem három-négy termelőből álló csoportoknak is megengedik a kisüsten való főzést. Hát mégis csak baladunk. Csak egy baj van még: hogy olyan sok az adó a kisüstre, hogy alig érdemes főzni. Ezen is kell segíteni.

MI HÍR A POLITIKÁBAN?

Politikai körökben élénken tárgyalták azt a hajszát, amelyet egyes liberális körök indítottak nagyatádi Szabó István ellen, azt a hírt terjesztvén róla, hogy Budapest román megszállása idején írásos megállapodást kötött a románokkal. Egyik könyomatos olyan nyilatkozatot is tulajdonított a miniszternek, amelyet ő sohasem mondott. Nagyatádi Szabó István volt miniszter társai a leg-erélyesebb hangon cáfolták meg a róla keltett híreket s midőn ő maga is kijelentette, hogy a fentemlített nyilatkozat nem tőle származik, napirendre tértek a dolog felett.

A vagyonszállás törvényjavaslatának bizottsági tárgyalásán elfogadták Örfy Imre képviselőnek

a szőlők váltságára vonatkozó módosítását, amely szerint négyszáz négyszögölíg váltságmentes, négyszáz négyszögöltől egy holdig 1500 korona, két holdig 2000,

három holdig 2500, 3—10 holdig 3000, 10—20 holdig 3500, 20—50-ig 4000, 50—100-ig 4500, száz holdon felül 5000 korona holdanként a szőlőbirtok váltsága. Schandl Károly indítványára hozzájárultak ahhoz, hogy a váltság alól mentes szövetkezetek árúraktára és árúkézszete váltság alá nem esik.

A javaslatot a bizottság kedden harmadszori olvasásban is elfogadta és a szerdai ülésen Robert Emil előadó tárgyalásra benyújtotta a nemzetgyűlés elé.

Az indemnitás vitáját szombaton befejezték és így sikerült az ex-lex helyzetet elhárítani. Az indemnitási vita során felszólalt Beniczky Ödön nemzetgyűlési képviselő, megismételve a Duna-Tisza közötti állapotokról elmondott multkori beszédét. Jóllehet a miniszterelnök a leghatározottabban visszautasította Beniczky vádjait, a beszéd a politikai életre mégis nagy khatással volt. Rakovszky István elnök ugyanis bizonyos nézeteltérések miatt, látva, hogy a nemzetgyűlés többsége nem áll mögötte,

lemondott az elnökségről.

A pártok az új elnök személyére vonatkozólag még nem döntöttek, de a kormányzópárt mindkét pártjában megvan az óhaj arra, hogy ezt a kérdést a kormány és a pártok közösen oldják meg. Az elnökválsággal kapcsolatban

előtérbe lépett az egységes kormányzópárt megalakításának szükségessége is.

Nemzetgyűlés.

Július 26. Az indemnitás vita során Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter válaszolt az elhangzott beszédekre. Megnyugtatta Gádál Gasztont a benzinárak tekintetében.

Éppen az évben még a régi áron adják a benzint, de jövőre már lényegesen olcsóbb lesz.

Kijelentette, hogy a korona áreséséhez nagyban hozzájárultak a busvétiesemények. Pénzügyi műveleteinek befejezése után külföldre megy, ahol bitelezőinkkel fog tárgyalni.

Mikóvényi Jenő benyújtotta

a hazaárulók vagyoni felelősségét megállapító törvényjavaslatot.

Július 27. Az indemnitási vita során Meskó Zoltán után Rassay Károly szólalt fel, aki kifogásolta a kor-

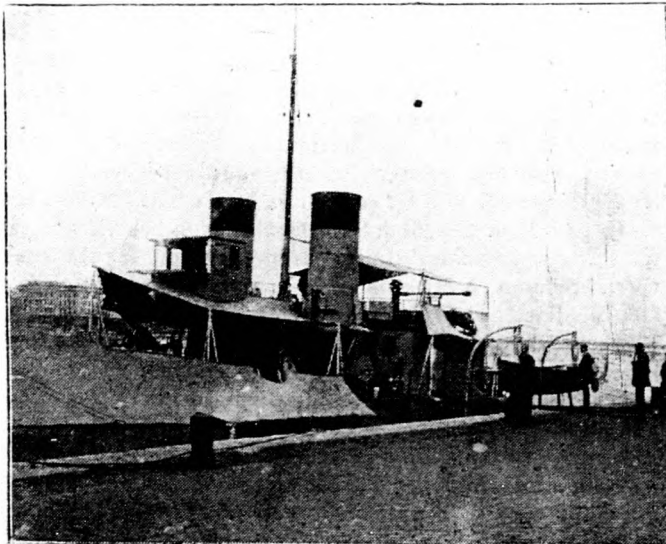
mány intézkedéseit egyes hazaárulással vádolt személyekkel szemben. Bethlen István gróf miniszterelnök erőlyesen visszautasította Rassay ráadásait.

Az interpellációk során Muszli István kérte a földmívelésügyi minisztert, hogy ahol erdők vannak, a lombgyűjtés és legelletés a legelletési díjak lefizetése mellett engedjék meg. Nagyatádi Szabó István földmívelésügyi miniszter megnyugtatta az interpelláló képviselőt, hogy az állami erdőkre nézve a kívánt rendeletet ki fogja adni.

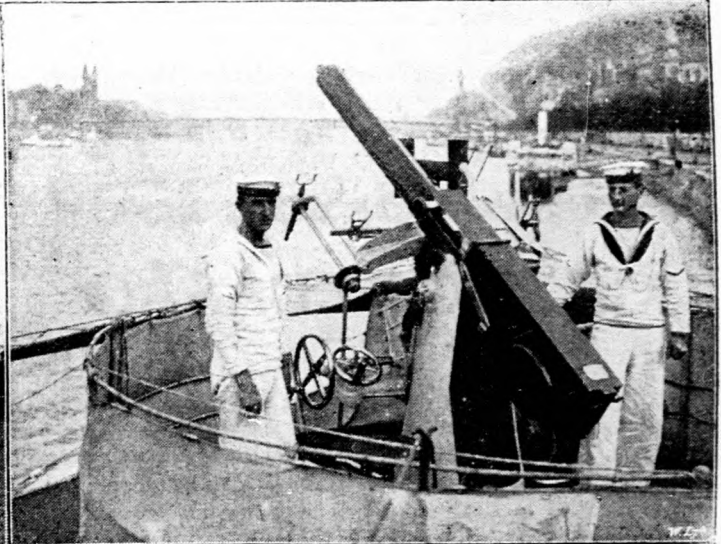
Július 28. Az indemnitási vitánál Hegedüs György azt követelte, hogy a zsidó faj állítassék adófizetőként oda a jóvátételi bizottsághoz. Beniczky Ödön ismételtlen foglalkozott letartóztatásával, a kormányzóság kiadásai-
val és a Duna-Tisza közének rendbiztonságával. Bethlen István gróf miniszterelnök hangoztatta, hogy a vizsgálat kiderítette már, hogy a kormányzó nem sértette meg Beniczky mentelmi jogát. Nyilvános helyen megrágalmazni az államfőt — nézete szerint — nem fér össze a képviselői becsülettel. A kormányzóság kiadásait illetőleg a pénzügyminiszter és a honvédelmi miniszter felel. A Duna-Tisza közötti állapotokért legnagyobb részben Beniczky Ödön felelős, mert belügyministersége idején elmulasztotta azokat az intézkedéseket megtenni, melyeket kötelessége lett volna. Éppen Beniczky bangja az, ami az országban a közrend helyreállítását zavarja.

Július 29. Az indemnitási törvényjavaslat általános vitájának lezárásával Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter válaszolt az elhangzott megjegyzésekre. A javaslatnak részleteiben való tárgyalásánál elfogadják Henzer István módosítását, mely szerint az esetben, ha négy-ötven összeállanak, joguk legyen kisüstöt felállítani és használni. Nagyatádi Szabó István hozzájárul Henzer István módosításához, tekintettel arra, hogy ha mindenkinek megengednék kisüstőknek felállítását, akkor a kisüstőket azok keríténék hatalmukba, akik nem termelők, hanem üzletszerűen foglalkoznak a főzéssel.

Az ülés végén Rakovszky István bejelentette elnöki méltóságáról való lemondását. A lemondáshoz Ugron Gábor és Friedrich István szólaltak hozzá. Ugron Gábor hangoztatta, hogy Beniczky képviselőtársa lakását néhány tiszt megszállotta s hogy az utcán izgató plakátok vannak. Bethlen István gróf miniszterelnök erőlyes intézkedésekről biztosította a nemzetgyűlést.

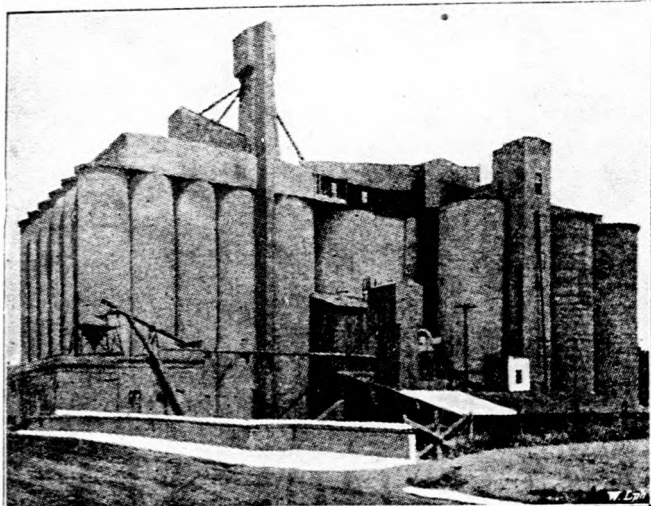

A hajóhad egyik monitora.

A monitorra felszerelt ágyú.

Az angolok dunai flottilája Budapesten.

Amerikai gabonaraktár.

Az amerikaiak, mint mindenben, a gabonaraktárakban is óriási méretekkel dolgoznak. A képen látható óriási betontornyok gabona eltartására szolgálnak. A gabonát elraktározás előtt természetesen alaposan kiszárazítják s azután elevátorok segítségével emelik a tornyok tetejébe. A forgatást is géperővel eszközölik.

Július 30. A nemzetgyűlés Rakovszky István lemondását tudomásul vette és eddigi működéséért jegyzőkönyvileg szavazott köszönetet. A napirend tárgyalásánál Temesváry Imre előadó ismertette

a mezőgazdasági felügyelőségekről szóló törvényjavaslatot.

Az általános tárgyalásnál Magyar Kázmér, Hegedüs György, Kolozsy Endre és Sziráki Pal szólaltak fel, majd nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter válaszolt. A gazdasági felügyelők hiányát érezte a házhelytörvény végrehajtásánál és a földművelésügyi kormányzat minden ágánál. A gazdasági felügyelői vándortanítója lesz a népnek és így reméli, hogy *belteresebb termelés fog folyni a kisebb birtokokon. A földreform után többet érünk el a mezőgazdasági gyárak felállítása terén, mint a nagybirtokrendszer mellett.* A gazdasági felügyelői rendszer kiépülése után a földreform- és a házhelytörvény is gyorsabban megoldható. *A nemzetgyűlés a javaslatot elfogadta.*

Ráday Gedeon gróf belügyminiszter kijelentette, hogy Beniczky lakását senki sem szállotta meg. *Nem felel tebát meg a valóságnak Ugron Gábor tegnapi kijelentése.*

MEZŐGAZDASÁG

A tarlólegelő.

Irta: Bittera Miklós dr.

Régi hibája a magyar embernek, a gazdának megkülönböztetés, hogy azt tartja olcsónak, amiért nem kell pénzt adni. Ezért ragaszkodnak még most is sok helyen a tarlólegelőhöz. Alig várják, hogy letakaruljon a gabona, megőrülnek, ha ilyenkor egy jó kiadás eső éri a földet, gyönyörködnek a «szépen» kizöldült tarlóokban. — «Lesz» — úgy mondják — «legelője a jószágoknak!»

De nézzük csak meg, mi is nő a tarlólegelőn? Kicsiráznak az aratáskor elhullott szemek, ezekből lassan-lassan nő valami kis «jó» tápláléka az állatnak, de bizony ez, ha időben arattunk, édes kevés lesz. Van ugyan olyan gazda is, aki nem törődik a kipergéssel és azt tartja, hogy ami szem nem kerül zsákba, az még azért nem vész kárba, mert az adja a jó legelőt. Az ilyen azonban ugyancsak nagy árat fizet érte!

Ami az idejében aratott gabona tarlójában magától nő, az javarészt gaz, dudva — hitvány legelőt ad. Az állat éhesen járja, gyúrja, tiporja a földet. Végre is — különösen száraz nyár után — olyan kemény lesz a tarló, mint a városi kövezet és rajta *elszaporodnak* a gazdának még az adónál is nagyobb ellenségei — a *gyomnövények*. Ezek elvirítanak, magot hoznak, esztendőre kikelnek és bizony sok verejtékébe kerül a gazdának, míg kiirtja őket. A deszka-kemény tarló az őszi eső vizét bevenni nem tudja — elfolyik rajta. Ha azután beleakasztjuk is az ekét, az csak rögöket fog felszakítani, eszközt pusztító, embert, állatot kínzó munka árán is. A következő esztendőben azután rossz termés lesz a tarlólegelgetés következménye, mert a talajt nem lehetett jól előkészíteni.

Azért hát ne tartsunk tarlólegelőt, hanem fordítsuk le a tarlót aratás után azonnal. *A képek között járjon az eke és amit délelőtt learattunk, az estére fel is legyen szántva.* Így fog majd jó munka esni összel, így lesz jól előkészített és gyommentes a talajunk. A nagyobb termés fogja megmutatni, hogy mekkora uzsorás fűbert fizet a gazda a rossz tarlólegelőért.

«Könnyű ezt mondani», — gondolhatná valaki, — «de nehéz nélkülözni a tarlólegelőt». Ennek is megvan a módja — takarmányt kell természeteni, gondozni kell a közlegelőket. Ez ugyan pénzbe, munkába kerül — de mégis olcsóbb, jobb is, mint az «ingyen» tarlólegelő.

A tenyészkecskék kiválasztása.

Irta: Tóth István gazdasági tanár.

A kecsketenyésztés akkor jövedelmező, ha különös súlyt helyezünk a tenyészállatok kiválasztására. Mind a két tenyészkecskét, mielőtt tenyészítésre alkalmazzuk, szigorúan bíráljuk meg. Kívánatos, hogy az apa- és az anyaállat minden tekintetben megfeleljen. Ezért úgy a bak, mint a tenyészkecske, föltétlen egészséges, ellenállóképes és kifogástalan testalkotású legyen. Mind a kettő bőtejelő, egészséges tenyészetekből és családoktól származzék. Az olyan kecskéket, amelyeknek keskeny, lapos és befűződött mellkasuk, hajlott (stüppedt) hátuk, erősen lejtősdő és hegyben végződő faruk van, okvetlenül selejtezzük ki a tenyészetből. Ne használjuk tenyészítésre az olyan állatokat sem, amelyek hibás lábállással, pl. gacsos, kardlábú állással és medvetalpúsággal bírnak, mert könnyen átörökítik az ilyen hibákat. A tenyészállatok feje hosszú, orra széles, fülei keskenyek és hosszúak legyenek. Előnyös továbbá, ha nyakuk meglehetősen hosszú, de nem nagyon keskeny és nem vékonyodik el igen szembetűnően (hegedű-nyak). Kívánatos a mély és széles törzs is, de a szarvatlanság és rövidszőrűség szintén előnyös szolgál a tenyészkecskéknél.

Az elsőrendű kecskebakot nem lehet eléggé megbecsülni, mert középszámban 100 nőstényt fedezhet be és így évente mintegy 150 kecskének ad életet. A bak-tartás ügye azonban még igen rosszul áll, mert a tenyészbakok nem felelnek meg eléggé a követelményeknek. Hibás a testalkatuk, túlkorán használatnak fedeztetésre és

rossz istállóban helyeztetnek el. A jó baktól megkívánjuk, hogy testformái kifogástalanok legyenek. A bak nagynövésű és nehéz állat. Teljesen kifejlődve 90, sőt több cm. magasságú és 60—70—100 kg. súlyú. Tömör testalkatú. Törzse elül jobban fejlett mint a hátulsó részében. Feje legjobb ha szarvatlan, kifejezésteljes. Kívánatosak a fejlett állkapcsok, széles száj, az élénk szemek és az erős áll-szakáll. Nyaka erőteljes, de nem nagyon rövid. Háta feszes, egyenes, de hátrafelé kissé emelkedő. Törzse formás, de kevésbé szögletes. Mély mellkasa nem befűződött és hasa sincsen felhúzódva. Medencéje hosszú és széles, de mérsékeltlen lejtős. Vaskos végtagjai, melyek különösen a ferdén helyeződő vállakon és a combokon jól izmoltak, helyes állásúak és megfelelő szögelésűek. Ne forduljon elő sem X-lábúság, sem pedig kardláb-alakulás, de a gacsos állás és a medvetalpúság sem kívánatos. Körmei szilárdak. Szőrözeete sűrű és rövid. Heréi nagyok és kissé lelógók. Vért-mérséklete és nemi ősztöne élénk.

Különösen erőteljes fejlődésű legyen és a hímnemű jelleget kifejezetten mutassa. Körülbelül 1 éves korában használjuk tenyésztésre, de évente 80—100 kecskét csakis 2—3 éves korában fedeztessünk vele. Az 1 éven aluli bakok csupán kiméletesen használhatók. A fedeztetések idejét úgy osszuk be, hogy az egyes ugrások között elegendő hosszú idő teljék el. Ha mindannyiszor megelégszünk egy ugratással, akkor évente bizonyára 150 kecskét is befedeztethetünk anélkül, hogy reá és utódjaira hátrányos volna. Ilyenkor természetesen jó réti szénával és zabbal etetjük, sok mozgásban részesítjük a friss és egészséges levegőn és tágas, egészséges, istállóban helyezjük el. Az okszerűen takarmányozott és célszerűen tartott kecskebakok 10 éves korukig, sőt még tovább is használhatók tenyésztésre. Különösen ügyeljünk arra, hogy a tenyészbakok fajtatiszta, kitűnő tejelőkecskéktől és egyáltalán a legjobb szülőktől származzanak, mert az apaállatok befolyása az utódok tejelő-képességére épen oly nagyfokú mint az anyáké. A vérfertőzés elkerülése végett mindig idegen nyájból vásároljuk a bakokat. Hogy az erős beltenyésztést elkerülhessük, minden két évben okvetlen szerezzünk be értékes apaállatokat a tenyésztési egyletektől, községekétől, vagy pedig magán baktartóktól. Ne feledjük el, hogy a kecsketenyésztés emelésére az okszerű baktartásnak van a legnagyobb jelentősége.

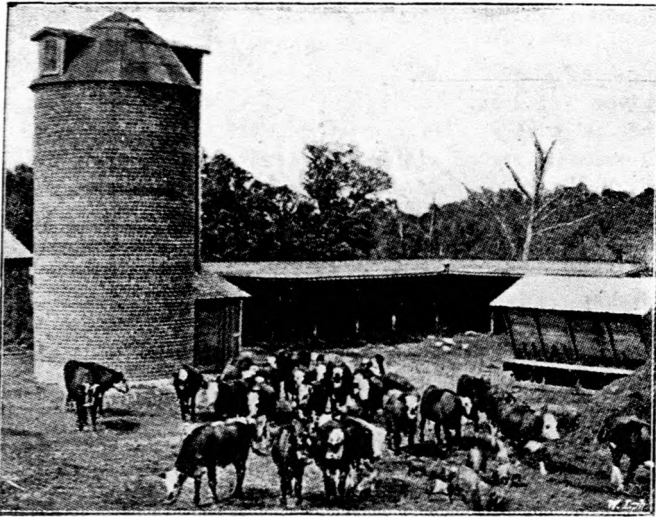
A kiváló anyakecske, amelynek utódait tenyésztésre akarjuk felhasználni, mindenképp egészséges és hibátlan testformájú legyen. Rendszerint nagy és nehéz állat. Kifejlődve 70—85—100 cm. magasságú és 35—50—90—100 kg. első súlyú. Feje szépen formált, de lehetőleg szarvatlan. Állkapcsai nem túlfejlettek, de azért erőteljesek. Szája széles, szemei élénk tekintetűek. Nyaka jól formált, meglehetősen hosszú. Törzsalkata nyulánk, karcsú, de azért nem nagyon keskeny. Mellkasa mély, de nem befűződött (szügyüresség). Háta sima és feszes. Ágyéka és csípői szélesek. Medencéje hosszú és széles, de mérsékeltlen lejtős. Végtagjai erőteljesek, jó állásúak és kifogástalan szögelésűek. Körmei rövidek és kemények. Bőre vékony és sűrű, rövid szőrrel borított. Tögye mind a két felén arányos, egészen gömbszerű és finoman szőrölt, de tögybimbói nem nagyon hosszúak és előrefelé irányultak.

Legyen a tenyészkecske fajtatiszta, kiváló tejelő-képességű és mindkét részről a legjobb leszármazású. Évi tejhozama legalább 600 liter legyen, de frissfejtés korában a 2-ik ellés után naponta legkevesebb 4 litert adjon. Elsősorú kecskék azonban évenként 800—1000

és még több liter tejet is szolgáltatnak. De a tejhozam egyoldalú emelése, ha nem vagyunk tekintettel az általános testállapokra, különösen állandó istállózás mellett nagyon veszélyes, kétélű fegyver. Azokat a kecskéket, amelyek sokáig állanak szűrazon, vagy pedig gyorsan elapasztanak, minél előbb selejtezük ki a tenyésztéshől. A csekély értékű állatokat még akkor se alkalmazzuk tenyésztésre, ha jó szülőktől származnának. Megkívánjuk, hogy az anyakecske szabályszerűen vemhesedjék. Legjobb először csakis 1 éves korában befedeztetni, jóllehet rendszeren már 7—9 hónapos korában üzekedik. Némelykor már 10 hónapos nőstényeket is behághathatunk, ha jó fölnevelésben részesültek. Az üzekedés 2—3 napig tart és 2—3 hét múlva, különösen ősszel, ismét jelentkezik. Más időszakban többnyire kimarad, vagy csak egészen gyengén mutatkozik. Annál értékesebbek tehát a tenyészkecskék, minél jobban megfelelnek a kitűzött tenyésziránynak és minél nagyobb téteményképességű szülőktől és őstől származnak. Ebben rejlnek a családjának és a nyájkönyveknek az értéke, amelyekben pontos följegyzéseket vezetnek az egyes állatok tulajdonságairól, ami jó tenyészeteknél nagyon is kívánatos. A tenyésztés emelésére és a tenyészállatok javítására igen ajánlatos a kecsketenyésztési egyletek alapítása, amelyeknek elsőrendű hivatása, hogy jó, minden tekintetben megfelelő tenyészanyagról gondoskodjanak.

OKSZERŰ LEGELŐGAZDASÁG. Tagadhatatlan, hogy az állatok egészségére a szabad levegőn való tartózkodás és szabad mozgás kitűnő hatással van. Az istállóban elpuhul az állat és fogékony lesz a legkülönbözőbb belső betegségekkel szemben. Azon országok legelői, melyekben sok eső jár, oly buják, hogy az állatok táplálékukat ott biztos megtalálják. Sajnos, a mi legelőink nem ilyen hőtermők. Rendszerint a leggyengébb, gidres-gódrós, téglavetével kihasznált területet hagyják meg legelőnek, melyen a nyári forró, esetlen hónapokban ama szegényes fű is kiszű, mely ott tavasszal gyökeret ver és zöldel. Nekünk a legelőnek szegényes, gyenge hozamával számolni kell s ne higyük, hogy a legelő szabad levegőjével már biztosítja állataink megfelelő tenyészését. Ha a szabad levegőn és tágas legelőn koplál a marha, mert egész napi fáradságos keresés dacára se képes bendőjét megtölteni, akkor az állat a legelő mellett is elcsenevészsedik. A gyenge legelő mellett tehát gondoskodjunk takarmánypótlékról (zöldtakarmány, széna stb.) és ne számítsunk arra, hogy a táplálékot a szabad levegő pótolhatja.

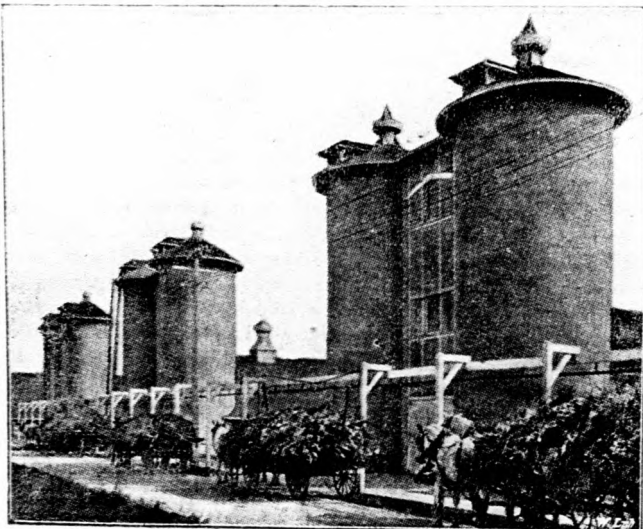
A MESZEZÉS RÖL. Igen kötött, mészszegény, agyagos talajokon a mészpótlásával sokat lehet javítani. A mészmérsékli a talaj kötöttségét, elősegíti annak felmelegedését, jobb természetűvé teszi azt. Részben már ezen hatásáról is várható a termés emelkedése. Van azonban még más, fontosabb szerepe is a mésznek. Ez feltárja a talaj rejtett kincseit, könnyebben oldhatóvá, a növények által hozzáférhetővé teszi a fölvehetetlen alakban lévő növényi tápanyagokat. Ebben keresendő főképpen a mész terméskozó hatása. Az a tápanyag azonban, melyet a mész feltár, előbb is benne volt már a talajban, a mész csak könnyebb feloldásához járul hozzá. Ez a magyarázata annak, hogy tarló sikkert a meszeztől nem várhatunk és ha nem gondoskodunk arról, hogy a tápanyagok trágyázással a talajba kerüljenek, a föld kimerül és előbb-utóbb kevesebbet terem, mint meszezés előtt. Nem helyes tehát a meszezésnek és műtrágyázásnak egymással való szembeállítás. Egyik a másikat nem helyettesítheti, mert míg a meszezés csak feltárja a már meglévő tápanyagokat, addig a műtrágyával a talaj tápanyagtartalmát fokozzuk. Ezzel azonban nem azt akarjuk mondani, hogy ne meszezzünk. Sőt, ha a talaj mészszegény, szép eredményeket várhatunk tőle, csak ne feledjük el, hogy a tápanyagokat pótolni is kell és pedig ugyancsak erősen.

Silo, az előtérben «Hereford» marhák.

AMERIKAI SILOK (ejtsd szajlók). *Képekkel.* Amerikában nem gödrökben, vermekben vagy kazlakban savanyítják be a zöldtakarmányokat és vizenyős gyári hulladékokat (répa-szelet, sörtörköly), hanem kb. 5 m. átmérőjű, legalább 9 m. magasságú henger alakú tornyokban. E silok fala 5 cm. vastag gerendákból, téglából, kőből vagy vasbetonból készül. A falak légmentesen zárnak, hogy erjedés alatt levegő be ne hatolhasson. A megtöltést a tetőn vágott ajtón át eszközlik, a takarmány kihányására pedig az oldalfalon, függőleges sorban metszett ajtók szolgálnak. Egy silo átlagos űrtartalma 150 m³ szokott lenni. A képeinken látható silok ennél jóval nagyobbak.

A CSIBÉK FEHÉR HASMENÉSE. Baromfiudvarainkon is gyakori jelenség az, hogy a 2—3 napos csirkék szomorúak, étvagyitalanok, majd hasmenés jelentkezik náluk, mely pár nap vagy pár hét múlva elhullásra vezet. Nem elszórtan, hanem járványszerűen lép fel a betegség. Manninger dr. állatorvosi főiskolai tanár megállapította, hogy e betegség azonos egy Amerikában már régóta ismert baromfijárvánnyal. Okozója egy bacillus, mely a tyúkok petefészkébe fészkel meg magát. Mikor tehát a tyúk a tojást megotja, már benne vannak a belőle kikelő csirkének megölői. Fertőzött tenyészetekben a veszteség ritkán szokott 50% nál kevesebb lenni, akárhányszor azonban 80—90%-nál is több. E súlyos veszteség elkerülése végett csak oly tenyészetből szerezzünk be tyúkot vagy keltető tojást, melyben a csirkék nem szoktak elhullani hasmenésben. Ha pedig minden óvatosságunk dacára fellép a betegség állományunkban, akkor a beteg csirkéket mielőbb távolítsuk el az

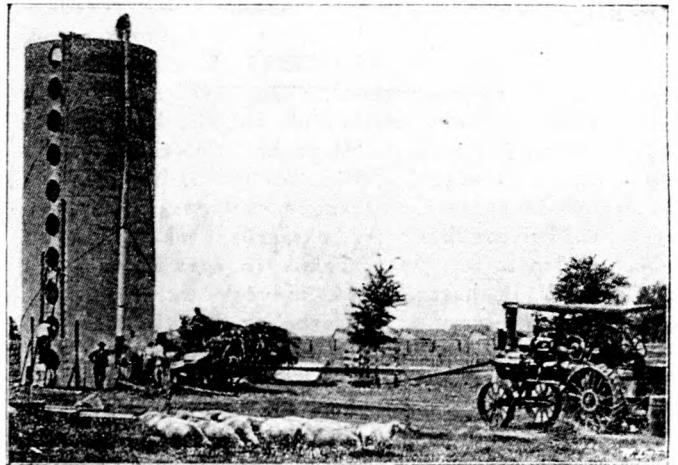

Silo.

egészségesek közül, mert ezek bélsarukkal fertőzik társaikat; a baromfiudvart és ólakat meszeljük gyakran mésztejjel. Használóképes mulhatatlanul állapítsuk meg azt, hogy melyik tyúkunk tojásából kelnek hasmenéses csirkék s az ily tyúkot kérelhetetlenül ki kell selejtezni.

A TÖZEGALOM ÉRTÉKE. A szalma helyett igen sok helyen tőzeget használnak, amely ha jó minőségű, bizonyosan jobb alom, mint a szalma. Jónak mondjuk azt a tőzeget, mely 7—9 szer annyi vizet képes felvenni, mint a saját súlya. A szalmával és tőzeggel készült istállótrágya termésköszorő hatását már többször összehasonlították és úgy találták, hogy a tőzegtrágya hatásosabb. Ha tőzeget használunk alomul, ebből a következő mennyiségekre van szükségünk: 1 drb szarvasmarhára havonta 90 kg., 1 drb lóra 75 kg. Minden 15 nap elteltével a tőzeget ki kell vinni az istállóból és helyébe újat hordani az állatok alá. A tőzeg fölél célszerű egy kevés szalmát hinteni, mikor is az állatok könnyebben tisztán tarthatók.

A MALACOK GYENGE FEJLŐDÉSE CEMENTPADOZATÚ ÓLAKBAN. Cementpadlós kutyákban sok malac elcsenevészsedik. Ezt legolcsóbban úgy hárihatjuk el, ha a cementpadozatra faburkolatot teszünk. Erős almozással nem érünk célt, mert a malac befúrja magát az alom aljába s nem annak tetején szokott pihenni. A deszka ugyan drága, de a malachullás még több pénz öl foszt meg bennünket.

Silo, az előtérben «southdown» juhok. A megszeccskázott csalamadét gőzgép által hajtott ventilátor röpti fel a torony tetejébe.

TANÁCSADÓ

KÉRDÉS. Gyűjthetek-e és hogyan kell gyűjteni előfizetőket a «Vasárnap»-ra? Hogyan kell előfizetni? (H. M., Szentest). — **FELELET.** Közölje nevét és pontos címét a kiadóhivatallal. Az előfizetési díj postautalványon, csekkben, bélyegben is küldhető. Azokat, akik előfizetőket gyűjtenek, kiadóhivatalunk megjutalmazza.

KÉRDÉS. Mily mennyiségű szuperfoszfáttal (18%) ér fel 100 kg. finomra őrlt csontliszt? (K. I.) — **FELELET.** A megőrlt csontlisztet nem lehet szuperfoszfáttal összehasonlítani. Utóbbiban vízben oldható foszforsavmész van, előbbiben vízben oldhatatlan s így a talajban csak igen lassan ható alakban volt jelen a foszforsavmész. Fokozza az oldhatatlanságot a nyers csontok zsírtartalma is; a zsír a bár finomra őrlt csontok korhadását a földben igen megnehezíti. Leghelyesebb lenne az ilyen megőrlt nyers csontokat a komposzttelepen szétszórni és azután úgy felhasználni.

KÉRDÉS. Az állatorvosi díjakat a kormány melyik rendelettel szabályozta? (D. E., Nyíregyháza.) — **FELELET.** A földmívelésügyi miniszter 20613. számú rendelete intézkedik az állatorvosi díjak felemeléséről.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

A TRIANONI BÉKE OKMÁNYAINAK KICSERÉLÉSE. Párisban a szövetségesek és Magyarország az elmúlt kedden cserélték ki a trianoni békeszerződés jóváhagyási okmányait. A szerződés azonnal életbelépett. Cambon elnökölt az ülésen és rövid beszédet mondott. Az elnök szavaira Praznouszky Iván meghatalmazott miniszter, rendkívüli magyar követ válaszolt, hangoztatva, hogy a magyar kormány kész végrehajtani a békeszerződést, de az elszakított területeinken lakó véreink sorsára vonatkozó rendelkezések szigorú betartásához ragaszkodik.

A HATÁRMEGÁLLAPÍTÓ BIZOTTSÁGOK TAGJAI. A trianoni békeszerződés értelmében Magyarország négy taggal képviseli magát a határmegállapító bizottságban. A kormányzó katonai irodájának döntése szerint Tánzos Gábor altábornagy a cseh, Dormándy Géza ezredes az oláh, Vassel Károly ezredes a jugoszláv és Keresztes Artur ezredes az osztrák határon működő bizottságban fog résztvenni. Tánzos altábornagy és Vassel ezredes Brünn, illetve Marburgba, Dormándy és Keresztes ezredes pedig Párisba utaztak.

AMERIKA A HADIFOGLYOK HAZABOCSÁTÁSÁT KIVÁNJA.

Herbert Hoover, az amerikai segítőbizottság elnöke táviratot intézett Maxim Gorkij orosz népbiztoshoz, melyben többek között ezeket mondja: «Az egész amerikai nép egyetért abban, hogy a még mindig orosz fogságban selylő hadifoglyok megmentésére haladéktalanul akciórt kell indítani. Mihelyst ezeket a lépéseket megtettük, az amerikai segítőbizottság meg fogja kezdeni az orosz gyermekek és betegek segélyezését».

AZ ELSŐ ÜNNEPÉLYES HÁZHELYKIOSZTÁS. Az elmúlt vasárnap történt ünnepélyes keretek között az első házhelykiosztás Tápé községben. Ez alkalommal a község rokkantjai és földművesei közül nyolcvanhárman kaptak egyenként 200 négyzetméter házhelyet. Az ünnepség, melyen Szabó Sándor dr. csongrádmezei főispán is megjelent, a községi képviselőtestület közgyűlésével kezdődött. Majd ezután az egész község jelenlétében sorshúzás útján megtörtént a kiosztás.

A HELYŐRSÉGI TEMPLOM KAPISZTRÁN-ÜNNEPE. A pápa ő szentsége megengedte, hogy a legendás emlékü Ferenc-rendi barát, Kapisztrán Szent János, a magyar nemzeti hadsereg pártfogója legyen. Egyben pedig a budai helyőrségi templom védőszentjévé emelte őt. Róla nevezték el a helyőrségi templomot az elmúlt héten bensőséges ünnepség keretében. A templomban Zadravecz István tábort püspök ünnepi misét, majd hatalmas erejű ünnepi beszédet mondott. Beszéde végén Zadravecz püspök latin szavakkal üdvözölte az ünnepségen megjelent nunciust, aki meghatva adta a pápa áldását a megjelentekre.

LELEPLEZTÉK SZEGEDEN AZ ELESETT HŐSÖK EMLÉKOSZLOPÁT. Nagyszabású ünnepség keretében leplez-

A baboccai polgári olvasókör ifjúsága műkedvelő előadást rendezett. Szinre került a «János vitéz» daljáték. A nehéz feladatot valamennyi szereplő kitűnően oldotta meg, különös dicsérettel kell mégis megemlíteni: Farsang Annuskát (Iluska, képünkön közepén); Stáni Györgyöt (Kukorica János, tőle jobbra) és Tovalyi Sándort (Bagó, Iluskától balra). Az előadás nagy sikert aratott. (Beküldte Boža Ferenc.)

ték le Szegeden azt az emlékoszlopot, amely a háborúban elesett szegedi hősek emlékét örökíti meg. A leleplezési ünnepélyen 10.000 ember hallgatta végig Somogyi Szilveszter polgármester és Tarcsafalvi tábort lelkész ünnepi beszédét.

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉGEK KÖTELESEK MAGYARNYELVŰ ISKOLÁT FENNTARTANI. Az erdélyi református egyházkerület nagyfontosságú határozatot hozott a magyarnyelvű iskolák fenntartása érdekében. A határozat, hivatkozva az iskolafenntartó jogára, kimondja, hogy minden egyházközség köteles magyarnyelvű népiskolát fenntartani.

CSONGRÁD VÁROSSÁ ALAKUL. Csongrád község közgyűlése Csongrád rendezettanácsú várossá való alakulását határozta el. Ebben az irányban a szükséges lépések már folyamatban vannak.

IPARMŰVÉSZETI OKTATÓMŰHELYEK A VIDÉKEN. Illetékes körök iparművészeti oktatóműhelyeknek egyes vidéki nagyobb városokban való megszervezésével foglalkoznak. Egyelőre Miskolcon és Egerben akarnak ilyet létesíteni, de szó van Esztergomról is, ahol különösen egyházművészeti műhelyek felállítását tervezik.

A KERESZTÉNY IFJÚSÁGI EGYESÜLETEK VILAG-KONFERENCIÁJA KARCAGON. Az elmúlt vasárnap a karcagi református nagytemplomban ünnepélyes istentisztelettel nyílt meg a *Keresztény ifjúsági egyesületek világkonferenciája*. Az istentiszteleten *Révész Imre* dr. mondott beszédet. Délután az Erzsébet-ligetben általános ismerkedés volt. Itt *Török Vince* karcagi ref. lelkész üdvözölte a konferenciát. Utána felszólaltak *Török Imre* esperes, *Csonlos Imre* nemzetgyűlési képviselő, *Szentannay Sámuel*, *Csabay János* és *Sartorius Ernő*. Hétfőn délelőtt *Révész Imre* dr., *Sartorius Ernő*, *Koczogh András* dr., *Hankl és Kardosonyi Sándor* tartottak előadást. Az est folyamán érkezett meg *Karcagra Mac Cowan* angliai kiküldött, akit a konferencia nagy lelkesedéssel fogadott.

BENCZUR GYULASZOBRA NYIREGYPHÁZÁN. Szabolcs vármegye és Nyiregypháza városa elhatározta, hogy halhatatlan fának *Benczur Gyulának* szobrát emel. A szobor elkészítésével *Zala György* szobrászművészt bízták meg, aki a szobor vázlatán máris dolgozik. A szobornagybizottság védnökéül *József főherceget* kérték fel, akit az elhunyt mesterhez szíves barátság kötött.

BOR- ÉS GYÜMÖLCSKIÁLLÍTÁS LESZ BALATONFÜREDEEN. A *Balaton Szövetség* Balatonfüreden szeptember közepén bor- és gyümölcskiállítást rendez. A kiállításon több külföldi egyesület is megjelenik.

GYÓGY- ÉS IPARINÖVÉNY-KIÁLLÍTÁS. Augusztus 20-án nyílik meg a földművelésügyi minisztérium Gyógy- és Iparinövény Forgalmi Irodájának rendezésében a gyógy- és iparinövény-kiállítás, amelyen bemutatásra kerül a gyógynövény-ügy, a háziipari növények, valamint a paprika termelésének fejlődése.

MEGSZŰNIK A TAPOLCAI ÁLLAMI KERTÉSZETI TELEP. Tapolcán a földművelésügyi minisztériumnak nagy kertészeti telepe volt, amelyen a háború kitörése előtt faiskolát is létesítettek. A kommun idején 560.000 darab facsemetét vágtak ki a kertből és tűzfának használták fel. A múlt évben az állam 200.000 koronát fizetett rá a telepre, most azután az állami kiadások csökkentése miatt a telepet megszüntetik. Megmarad a telepen azonban a meteorológiai állomás.

FŐLSZABADUL A MALÓMIPARI HULLADÉKOK FORGALMA. A hivatalos lap egyik rendeletet közöl, amely szerint a *malómpari őrési és bántóási hulladékok, továbbá takarmányozási célokra szolgáló egyéb ipari termékek és hulladékok forgalma felszabadul*, az 1920. évi termései gabonából származó korpakészletek, az 1920/21. évi termelési évben előállított cukorszörp-készletek kivételével, melyek továbbra is a Korpaközpont, illetve a Korpaközpontnak ugyane rendeletben elrendelt felszámolását intéző bizottságnak rendelkezései szerint hozhatók forgalomba.

A KORMÁNY A LISZTKIVITELT FELSZABADÍTOTTA. Mindenki szabadon vihet ki lisztet engedély nélkül, ha a határállomásokon a kiviteli illeték (búzáliszt métermázsója után 600 K, rozsliszt után 500 K) lerovását nyugtával igazolja.

BEIRATKOZÁSOK AZ EGYETEMI KÖZGAZDASÁG-TUDOMÁNYI KARRA. Az *Egyetemi Közgazdaságtudományi Kar* egyes szakosztályain az 1921—22. tanévben csak korlátolt számban vesznek fel új hallgatókat. Kérvények augusztus 15-től szeptember 1-ig nyújthatók be a dékáni hivatalban (VIII., Eszterházy-utca 3. II. emelet). A mezőgazdasági szakon csak saját földbirtokkal vagy nagyobb bérlettel rendelkezők vételnek fel. Beiratások szeptember 1-től 15-ig.

ELENGEDIK AZ ENGEDÉLY NÉLKÜL GYAKOROLT PÁLINKAFŐZÉSEK BIRSÁGÁT. A hivatalos lap egyik száma közli a pénzügyminiszter rendeletét, amely a kiszagdák által az 1918. évi november 1-től 1919. évi december 31-ig terjedő idő alatt bejelentés nélkül gyakorolt pálinkafőzésék miatt jogerős bírói ítélettel vagy büntetőparancssal kiszabott pénzbüntetéseket azzal a feltétellel, hogy a bejelentés nélkül gyakorolt szeszfőzés idejére eső szeszadót, szeszadó pótlékot és kincstári árrészesedést pénzbüntetés fejében előzetesen lefizetik, elengedi. Az olyan kihágási ügyekben pedig, amelyekre nézve jogerős bírói ítélet még nincsen, a további eljárást megszünteti.

HÁROM HÓNAPIG NEM BOCSÁT BE A KORMÁNY MENEKÜLTKEKET. A magyar kormány a menekültek nagyfokú torlódása és a szállítási eszközök hiánya következtében a magyar határon mostantól kezdődőleg három hónapon keresztül menekült vonatokat,

valamint menekülteket egyáltalán nem eresztát.

MERÉNYLETET AKARTAK ELKÖVETNI A SZERB MINISZTERELNÖK ELLEN. A belgrádi rendőrség letartóztatott egy embert, akinél bombát találtak. Bevallotta, hogy *merényletet akart elkövetni Pasicz miniszterelnök ellen*. A régensherceg és a *Draskovics* miniszter elleni merényletek egyik értelmi szerzője, *Gyovacsán János*, bevallotta, hogy Délbácskában három hatalmas terror-szervezetet létesítettek, amelyeknek az volt a feladatuk, hogy az összes polgári politikusokat megölik.

ELJÖTT AZ IDEJE A SZOVJETURALOM MEGDÖNTÉSÉNEK. Az orosz mérsékelt forradalmárok kiáltványt intéztek

Balatonszabadin a svéd-magyar társaság szegénysorsú gyermekeket nyaraltat. Képünkön az apróságok egyik hálótermét mutatja be; középen ül *Asta Nilson*, a misszió svéd vezetője.

Oroszország egész lakosságához, melyben kijelentik, hogy *eljött az ideje a szovjeturalom megdöntésének*. Felhívják minden munkást, hivatalnokot, katonát, hogy tömörüljenek a harcra. Az éhínséget szenvedő orosz területek lakossága, *mintegy 30 millió ember*, valóságos csordákban hagyja el lakóhelyét. Ami állatot az úton találnak, azt leütik és megeszik. A gabonarakárokat feltörik, az elrejtett gabonát felkutatják. A kolerajárvány úgyszólván akadálytalanul dúl. A halandóság minden képeletet felülmúl. A viszonyok olyanok, hogy *a járvány terjedésének mi sem áll útjában. Asztrahánban az éhínség miatt a lakosság pogromot rendezett a bolsevik népbiztosok között.*

HAMIS PÉNZZEL AKARTÁK ELÁRASZTANI EURÓPÁT AZ OLÁH KOMMUNISTÁK. A romániai kommunistapárt bukaresti központjának titkos helyiségeiben dollárokat, frankokat és fontokat gyártó tökéletesen berendezett hamis pénznyomógépeket találtak. Ezzel az volt az összeesküvők szándéka, hogy *Európa pénzpiacát e hamis pénzekkel teljesen eldrászik és így az egyes államokat gazdasági csúfba keressék.*

NE VÁNDOROLJON AMERIKÁBA, AKINEK NINCSEN PÉNZ. A Newyorki Magyar Kereskedelmi Kamara óva inti a hosszabb várakozásra elegendő pénzzel nem rendelkező magyar kivándorlókat attól, hogy a jelenlegi nagy munkahiány idején az Egyesült-Államokba vándoroljanak.

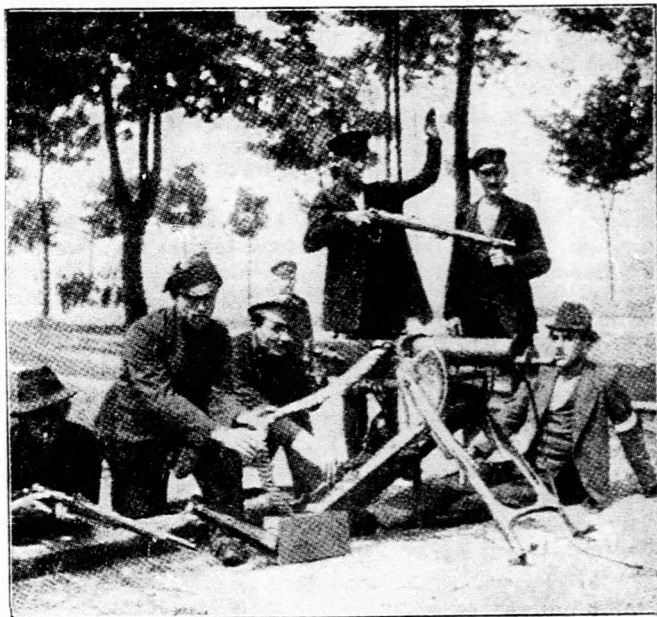
Indusok nemzeti hangszerükkel.

MINDEGYIKÜNKÉRT EZER-EZER CSEH FOG FÜBE HARAPNI! *Szovalányban* a minap igen érdekes lefolyású népgyűlés volt, amelyen *Juriga* prágai nemzetgyűlési képviselő élesen kifakadt a csehek ellen. Juriga a többek közt a következőket mondta: «Ha a csehek olyan nagy legények, mutassák meg bátorságukat s öljenek meg engem vagy Hlinkát. Biztosíthatom a cseheknek, hogy *mindegyiküNKÉRT ezer-ezer cseh fog fűbe harapni*. Viszont minden tótnak hacsak egy hajszála is meggörbül, már az égen lefut egy csehnek élceilla, az».

POLITIKAI CÉLÚ BETÖRÉS CADORNA VILLÁJÁBA. Rómából jelentik, hogy ismeretlen tettesek betörték a volt olasz főparancsnok, *Cadorna* tábornok villájába. A betörésnek nyilván az volt a célja, hogy fontos katonai vonatkozású iratokat ellopjanak. Minthogy ez azonban nem sikerült, a tettesek megelégedtek azzal, hogy zsebredugják a generális arany és ezüst vitézségi érmeit. Azonkívül foszlányokra téptek egy portrét, amely a tábornokot ábrázolja.

ELFOGTÁK A SZARVKÓI NŐI HARAMIÁT. A sopronmegyei *Szarvók* község vidékét két év óta retteghésben tartotta egy *Kulcsenics* Mária nevű 21 éves női haramia. Állandóan férfiruhát hordott, övében pisztolyt, vállán puskát viselt. Rendszeresen fosztogatta a csempészeket, akikre fegyveresen támadt rá s a náluk talált élelmiszereket, pénzt és ruhaneműt elrabolta. A rendőrök régen keresték. A napokban végre sikerült elfogni a haramiát, akkor, mikor az éj leple alatt hazalopódzott szüleihez.

OROSZORSZÁGBAN EGY FONT KENYÉR 10.000 RUBEL. Az oroszországi éhínség és a kolera a legerősebben Szaratov kormányzóságban pusztít. *A kenyér hivatalos ára ezen a vidéken fontonként 10.000 rubel.*

Lengyel felkelők Felsősziléziában.

HÍRDETÉSSEL FOGNAK JELENTKEZŐT AZ OLÁH FÖLDOSZTÁSHOZ. Az oláh nyakrafőre osztogatja a magyar földrészek, még akkor is, ha nincs megfelelő számú igényjogosult. Az oláh eljárásra jellemző a nagyszablatú birtokrendező bíróság egy hirdetése, mely szerint azok a földnélküliek, akik *ekomolyan* földhöz akarnak jutni, nyolc napon belül jelentkezzenek a városházán. Ugyáltszik, az oláh birtokrendező hirdetéssel kénytelenek komoly szereplőket fogni ahhoz a neveléses játékhoz, mit ők földosztásnak neveznek.

KUTATÁSOK A FÖLD MÉHÉBEN. A mezőkövesdi járásban levő tarnóci hegyen egy bányatársaság szénkutatói 90—100 centiméternyi szénréteget találtak. A Borsodi Bányatársulat Ábrányban is végzett kőszénkutatói mélyfúrásokat. A kápiási lejtőn 90 méter mélységben három méter vastag szénrétegre bukkantak, de ez a szén silány minőségű. Tibolddarócon kavicsot és kvarcot találtak. Ezen a vidéken rövidesen *bányát is nyitnak*. Ácskürtő mellett *márványtelepre bukkantak*.

MŰTRÁGYÁT KAPNAK A GAZDÁK. A földművelésügyi miniszterium értesítette a vármegyei gazdasági egyesületeket, hogy nagymennyiségű nyersfoszfát áll rendelkezésére. A szállítást a legrövidebb idő alatt megkezdik. A műtrágya a valutáris árkülömbözöt miatt elég drága. Kétféle árú kerül forgalomba: *ásványi és cionlitzli szuperfoszfát*. Métermázsánként 720—1080 korona lesz az ára.

A HAMIS KORPA ELLENŐRZÉSE. A gazdák részéről, akiknek a Korpaközpont korpát utalt ki, gyakran történtek panaszok, hogy a korpa hamis anyagokkal van keverve. A Korpaközpont ezért minden kiutalással mintavételi jegyzőkönyvet is küld az érdekelteknek s ha a malmok által kiadott korpa hamis vagy gyanús, mintát kell belőle küldeni az *Állatteltani és Takarmányozási Állomás vezetésének* Budapestre. A mintát soron kívül vizsgálják meg s ha hamis, akkor az illetőnek új korpára van igénye, a kérdéses malom ellen pedig az eljárást megindítják.

AZ ANYAROSZS ÁRA. Az anyarozsok az árát a spanyol anyarozsok nagy mennyiségben a gyógynövénypiacra való dobása az utóbbi időben igen leszorította, úgy, hogy ma legfeljebb 200—250 korona érhető el kg-ként.

ÖTVEN MILLIÓ DOLLÁR A VIZBEN. Amerikában szigorú alkoholtilalom uralkodik. A nagy hőség következtében azonban előkerültek a flaskák, ám a rendőrség sem volt rest és magában New-Yorkban *ötven millió dollár értékű szeszszesített kobzott el* s tekintélyes mennyiségű és értékű szeszszesített csónakokra rakták és nyílt lengeren a vízbe öntötték.

HETVENHÁROMEZER AKNÁT SZEDTEK KI AZ ÉSZAKI-TENGERBŐL. Az Északi-tenger vizéből kiszedték a háború idején lefektetett aknákat. Tizenkétezer tengerész tiszt és matróz vett részt a tisztító munkában. Nem kevesebb, mint hetvenháromezer aknát kellett összeszedni, amelyek közül több igen mélyen uszott.

BOLSEVIZMUS — 4000 ÉV ELŐTT. Négyezer éves papi-rustekercsen — mint ezt angol lapban olvassuk — rendkívül érdekes följegyzéseket találtak. A följegyzések társadalmi forrongásról szólnak s többek közt a következőket írja a krónikás: «A csöcselék ragadta kezébe a hatalmat. Vals mennyi városban föllázdátak a hatóság ellen. A magas méltóságokat viselő hivatalnokok éheznek és a polgárság saját kevével kénytelen megőrlöni buzáját. A csöcselék roppant vagyonekat harácsol össze és a rabszolgák tajtékos szájjal ordítazzák: Le az urakkal!... Rablók és gyilkosok bíredalma lett az ország, a városok kihaltak, a sírokat meggyalázzák, a házakat fölperzselik. Senki nem vet, senkisémet arat, adót sem fizet senki. Erkölcs és tisztelet ismeretlen fogalom lett, mind többen halnak és mind kevesebb gyermek születik. Csak egy valami él még: a remény, hogy ezeknek az állapotoknak valahára vége lesz.» Ugyanezeket állapíthatná meg egy modern könyv a mai Oroszországról is.

AZ INKÁK DRÓTNÉLKÜLI TÁVIRÓJA. Délamerikában, mielőtt az európaiak felfedezték volna az új világrészt, igen gazdag, hatalmas és rendkívül művelt nép lakott: az inkák, akik azonban megismerkedvén a pálinkával, pár század alatt kipusztultak. Olyan művelt volt ez az ősi nép, hogy még a drótnélküli távirót is ismerte, természetesen nem a mai formájában, amely a villamosság felfedezésének köszönheti létrejöttét. Egy dán utazó, Ebbe Kornerup pompás könyvben ismerteti a hajdani inkákat. Az inkák drótnélküli távirója dobozhoz hasonlított és kivált fatörzsből készült. A nagy doboz oldalán óralaphoz hasonló kerek nyílások voltak. A limai muzeumban ma is látható ez a szerkezet. Az egyik doboz a sürgöny elküldésére szolgál, míg a másik doboz felfogta a hanghullámokat. A doboz oly tökéletességgel vannak elkészítve, hogy ma már senki sem volna képes őket lemásolni. Az inkák a staféták segítségével levelezni is tudtak egymással, gyorsabban, mint mi a vonatjaink segítségével. Ugyanis minden kilométernyi távolságban kengyelfutó várakozott s a rovásiást kézről-kézre adták hegyeken-völgyeken át. Ilyen módon az ország szívében lakó király naponta friss halat ehetett, amelyet szintén ekként juttattak asztalára. Ma expresszvonattal két teljes napig tart, míg a tengerparttól a Chile közepén levő Juliaca városba eljutunk.

A LEGKOCKÁZATOSABB KERESKEDELMI VÁLLALKOZÁS. Kevés vállalkozás van, amely kockázatosabb volna a jéggel való kereskedésnél, mert ennél az árúnál a nyereség és a veszteség a hőmérővel van szoros kapcsolatban és egy hirtelen hőhullám óriási összegeket olaszthat semmivé a jégnagykereskedő zsebében. A mostani meleg napokban, amelyek jelenleg Angolországban, Franciaországban és nálunk is érezhetőek, a jégfogyasztás igen megnőtt. London naponta négyezer tonna jéggel hűti magát, Páris pedig ezerkétszáz tonnával. New-Yorkban még nagyobb a jégfogyasztás. Ilyen forróságban a mesterséges jég nem fedezheti a szükségletet, miért is jégbehozattal segítenek a nagykereskedők, Anglia és Franciaország számára Norvégiaából szállítják a jeget. Hihetetlen sok hajó indul nyaranta az északi országból, ezerszámra hozzák a hatalmas jégtömböket. Ám mi áll annak útjába, hogy a hőmérő hirtelen néhány fokkal ne süllyedjen? A jégkereskedők a legforróbb napokban is borzonganak, mert nem tudják, hány fokot mutat holnap a hőmérő.

FÖLPOFOZOTT HIPNOTIZÓR. Az alábbi nem épen mulatságos eset Németországban történt. Egy Berlin melletti kisváros kávéházának asztaltársaságához ismeretlen fiatalember telepedett le, akiről utóbb kiderült, hogy fogtechnikus. A fiatalember a hipnotizmusra (altatásra) terelte a szót és beszélgetés közben, talán önkénytelenül, rámeresztette szemét egy közelben ülő szép lányra. A társaságnak terhére kezdett válni a hivatalos vendég s fölszóltatták, hogy telepedjen arrább. A fiatalember eleget tett a kívánságnak, de tovább fixirozta a lányt, aki egyszerre hipnotikus álomba merült. Kalap, kabát

nélkül kirohant az utcára, meddő maradt minden hívás, senkit sem ismert meg, végül sirógörcsöt kapott. Erre az asztaltársasághoz tartozó egyik úr néhány hatalmas pofont adott a hipnotizőrnek; az álomkörös leányt pedig ügyeg-bajjal hazavitték szüleihez. Az eset rengeteg embert csodított össze, a hipnotizőrt bekísérték a rendőrségre, ahol most alapos büntetésnek néz elébe.

VILLAMOS CSATAHAJÓK. A londoni lapokban olvassuk, hogy rendkívül érdekes kísérletek folynak most Angliában abból a célból, hogy az egész haditengerészetet átalakítsák. Hadihajót akarnak építeni, amelyet olyan könnyen lehet irányítani, mint egy utcai járművet. Az angol mérnökök egy villamos dreadnoughtot építettek és ennek kipróbálására folynak most a kísérletek. Amerikában már régebben lefolytatták ugyanazokat a kísérleteket, amelyek most az angol tengerészetet foglalkoztatják. A villannyal hajtott hajók előnye az, hogy ugyanazon szénmennyiséggel a villamos hajó öt nappal tovább tartható üzemen. Ezen kísérletek óta az amerikai hadihajókat villanyra és gőzre is berendezik.

NÉMA ANYÓS. London egyik külvárosában, Willesdenben — mint egyik angol lapban olvassuk — párját ritkító eset történt: egy anyós két esztendeig a legteljesebb némaságban élt vejevel, pedig egy házban lakott vele. A néma anyós mégsem volt meglegedve vejevel, üldöztetve érezte magát és a bírósághoz fordult oltalomért. A bírói tárgyaláson amiatt panaszkodott, hogy a veje nem ad neki tiszteletet, azonkívül rászokta zárni az ajtót. A bíró azonban nem tudta a vádlottra rábizonyítani bűnét, mire azt tanácsolta az anyósnak, hogy hízleljen egy kicsit a vejének, talán akkor megszólal néhány napján. Néhány nap múltán újabb tárgyalást volt kénytelen kitűzni a bíró, de most már a vő volt a fölperes.

REJTVÉNY.

A rejtvény helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 35-ik számunkban közöljük.

A 29-ik számunkban közölt rejtvény helyes megfejtése:

Három mezőn, három határon, búzavirág az én virágom.

Megfejtették: Nádasy Ferenc, Szabó Kálmán, ifj. Boján Imre, Bucsi Sándor, Hubai István, Kenyő Mariska, Tóth Margit, Hangya Szabadszálláson, Dobos Imre, ifj. Szücs Bálint, Jerenszki Péter, idb. Szécsi János, Szijjártó Szabó Benjamin, Piltz Imre, Sz. Máté Lajos, Piltz Gyula, Juhász Dóra Mihály, idb. Boros Pál, Király Lajos, Mile József, Boros Mihály, idb. Fülöp Ferenc, Rosta Linus, Szücs Lászlóné, Szabó József.

Jutalomkönyvet nyertek: Hangya személyzete (Szabadszállás), Jerenszki Péter (Kaba), Király Lajos (Tóvácsa), Mile József (Szerep), Szijjártó Szabó Benjamin (Szentes), idj. Boján Imre (Kunmadaras), Sz. Máté Lajos (Kisújszállás), Piltz Imre (Mezőberény), Juhász Dóra Mihály (Kisújszállás), Szücs Lászlóné (Kisfalud).

A 30-ik számunkban közölt rejtvény helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő heti számunkban közöljük.

AZ 518-AS VONAT

Történet az amerikai erdőégések
idejéből

IRTA: W. BERDROW.

(5. folytatás.)

Az óra féltízlet mutat délelőtt.

— A gyerekek hazautaznak, — szolt Hartford határozott hangon, amikor visszatért. — Harminc perc múlva itt a vonat, kikisérjük őket az állomásra és te, kedves feleségem, szintén velük mégy.

— Én? — kérdezte elcsodálkozva az asszony. — Mi jutott eszedbe?

— Veszedelem közeleg, — jelentette ki Hartford. — Meglehet, hogy nagyon is komoly veszedelem. Velük mégy s mihelyt rendbeszedtem dolgaimat, ha arra kerül a sor, én is utánarok megyek.

— Jól van, — felelte a felesége, — de amíg csakugyan arra nem kerül a sor, én is veled maradok s veled együtt megyek én is, ahova te mégy. Ne tégy ellenvetést, György! Engem semmi el nem szakít tőled, amíg Hiekley áll!

Hartford vállat vont, gyorsan pénzt és iratokat csomagolt össze és azzal az egész család a pályaudvarra sietett. Ott már nagy tömeg — jobbára asszony és gyereknép — várakozott a vonatra, amely azonban késett. Aggódva fűrkészték az erdőszébe mértföldes távolságra nyílegyenes vonalban befűródő sínpárt. Ám a legélesebb szem sem tudott mozdonyt fölfedezni a messzi távolban. Csak a sötét, fenyegető felhő emelkedett a láthatár fölé, szegélye már a sudár fenyőfák csúcsa fölött járt. Nyomasztó, fülledt levegő tespedt a vidékre.

A szívek mind nyugtalanabban dobogtak. Száz aggódó szem meredt a rideg, halott, végtelen sínpárra.

Hát nem érkezik a vonat? Itt kell farkasszemet nézni, ebben a szűk, vízben sűrűlködő, erdőkerítette, védtelen városkában a közelgő vörös kakással, mely a láthatáron már teregeti vészthozó szárnyait?...

Az emberek megrohanták az állomásfőnököt, aki csak vállat vonogatta, mert a távirókészülék jó egy óra óta nem működött. Lázasan várakozásban álldogált a tömeg körülbelül tizenegy óráig az állomáson; a vonat nem futott be. Bizonyosan feltartóztatta a tűz.

Különösen nagy volt az asszonyok rémülete. Hartford néhány emberrel bement az állomásfőnökhöz:

— Uram, az asszonyokat és a gyermekeket minden áron el kell küldenünk innen. Sürgönyözzön Duluthba! Kérjen különvonatot.

A hivatalnok fontolgatta a dolgot. Egy óra múlva indul Duluthból, menetrend szerint, az 518-as vonat, amely félkettőkor kell, hogy Hiekleybe érkezék. Szükség esetén ez a vonat visszaboghat és akkor magával viszi a lakosságot, de ugyan ki tudja, csakugyan legrosszabbra kerül-e a sor?

— Inkább három vonattal többet, mint egyet sem! — felelték neki és kényszerítették a hivatalnokot, hogy a távirókészülékhez lépjen. Azonban Duluth, mindenki legnagyobb rémületére, nem adott választ. Főlhívták Elkton, főlhívták a szomszédos Kettlerivert, — egyik sem jelentkezett.

A hivatalszoba nyitott ajtaján át egyre forróbb levegő áradt be: a viharedzett férfiak, közöttük néhány indián, némán egymásra néztek; veríték gyöngyözött a homlokukról, aminek nemcsak a vöröskakas perzselő lehelete volt az oka, hanem a félelem is.

— A táviródrót elvágták, — mormogta a hivatalnok.

Ezt mindenki sejtette és vad düh szállta meg az embereket.

Hát még ilyen szorongatott helyzetben is, amikor a városka szinte egy családba olvad, még ilyenkor is akadnak köztük gonosztevők, akik nem riadnak vissza a legocsmányabb gáztettektől és a zürzavarban meg akarják dézsmálni a menekülők hátrahagyott javait?

— Nem messze vághatták el a drótot — szolt megnyugtatóan az állomásfőnök. Ki vállalkozik, hogy megkeresse a helyet, hogy helyreállítsa az összeköttetést?

A férfiak közül hamarosan jelentkezett két fiatalember, akiknek nem lévén családjuk, a vonat megérkezéig szabadon felhasználhatták az időt, hogy az elmetezett táviródrótot ismét rendbehozzák.

— Ne feledkezzetek meg revolverről! — kiáltottak utánuk. És ne sajnáljatok néhány golyót, ha véletlenül utatokba kerül valamelyik elvetemedett ember.

Hartford meghagyta feleségének és a gyermekeknek, hogy maradjanak vesztég az állomáson, végtére mégis csak megérkezik majd a késlekedő vonat. Maga pedig hazasietett, értékesebb holmijait lehordta a pincébe és nedves terítővel borította be őket. Majd gondosan betömte a pinceablakokat az ajtót és földet lapátolt a pince közötti padlóra. Félóra alatt, miközben egész testében csuromvíz lett, a markos férfi befejezte óvintézkedéseit.

A háza előtt kocsik robogtak szüntelenül, vágatólovak toporzékoltak, de ő nem zavartatta magát. Már menekülésben volt egész Hiekley. Akinek lova és kocsija volt, azon ment; akinek pedig nem volt — és ezek közé tartozott Hartford is — gyalogosan indult el.

Ám a közelgő vég sietését intett. Ha a tűz eléri a városka körül levő erdőséget, tíz perc alatt az egész vidék egy lángtengerré olvad, amelyből senki élve nem menekül.

A Hiekley-river-t, a város feletti patakocskát, a forró nyár csaknem kiszáritotta és a vékony erecske a tűz első leheletére végkép elsorvad. Így hát egyetlen kiut maradt: elmenekülni a sínek mentén Elkton felé és remélni a déli vonatot, mely Duluthból érkezve, felveheti a menekülőket.

Ezeket fontolgatva, sietett most Hartford vissza az állomásra, abban bizakodva, hogy a várva várt vonat időközben már átbogott Hiekleyen és viszi magával Duluth felé az asszonynepet.

Nem így történt. Hozzártartozói még mindig hasztalan várakoztak, miközben a déli hőség az égés irányából érkező tikkasztó levegővel egyesülve, szinte elviselhetetlenül nyomasztó lett.

VÁSÁR ÉS PIAC

Július 31-én.

Gabona- és vetőmagvásár. (Fővárosi árak.) Búza 1270—1300 K, rozs 940—950 K, takarmányárpa 1100—1125 K, sörárpa 1300—1325 K, zab 1180—1220 K, tengeri 1140—1160 K, repce 1420—1480 K, köles 850—930 K, bab 1250—1300 K. Az árak a feladó vasúttállomáson értendők 100 kilogrammonként.

Takarmányvásár. Prima új széna 420—440 K, prima ó széna 330—400 K, bükköny és muhar 300—400 K, új lucerna 400—410 K, szalma 230—250 K, zsupszalma 240—250 K, takarmányszalma 260—270 K.

Sertésvásár. Fialat nehéz sertés 62—66 K, fiatal közép 66—70 K, urasági 72—74 K, szedett könnyű 54—60 K, szedett nehéz 68—70 K, zsír nagyban 108 K, szalonna 94—96 K, sovány sertésárak, nem vészelt 54—58 K, vészelt 55—60 K kilogrammonként, élőszűlyban.

Borjú és juh. Elsőrendű borjú 30—33 K, másodrendű 24—29 K, harmadrendű 16—28 K.

Szarvasmarhavásár. Bika jobb 25—34 K, silányabb 14—23 K, ökör jobb 30—38 K, közép 18—23 K, alárendelt 13—17 K, magyar tehén 12—25 K, tarka tehén 13—34 K, bivaly 12—24 K, növendék 10—14 K, kicsontozni való 9—13 K kilogrammonként, élőszűlyban.

Lóvásár. Jobb minőségű hátszló és csikó 3000—18.500 K, könnyű kocsiló 16.000—40.000 K, nehéz nyugati igásló 12.000—38.000 K, könnyű igásló 9000—17.000 K.

Gyapjűvásár. A Berlinben folyó évi július hó 14-én tartott gyapjűárverésen az árak állandók voltak és a következő árakat fizették: A/A posztó-gyapjű zsírban nyíra métermázsánként 2200 márká. (Gyárilag mosva: kg.-ként 120—125 M.) Jó A/A gyapjű métermázsánként 2400—3000 M. (Gyárilag mosva kg.-ként 90—95 M.) Jó A gyapjű métermázsánként 2200—2600 M. (Gyárilag mosva kg.-ként 85 M.) A/B gyapjű métermázsánként 2000—2600 M. (Gyárilag mosva kg.-ként 70—75 M.) C gyapjű métermázsánként 1400—1800 M. (Gyárilag mosva kg.-ként 40—45 M.) D/E gyapjű métermázsánként 1000—1400 M. (Gyárilag mosva kg.-ként 30 M.) A július hó 7—18-ig tartott londoni gyapjűárverésen a merinói gyapjű ára 5—10%-ig emelkedett, a középminőségűek ára változatlanok maradtak, a gyengeminőségűek ára pedig 5%-kal esett. A budapesti gyapjűárverésen a következő árakat fizették: A középminőségű szövet- és fésűgyapjűk közül az A/A minőségűek 220—250 K és az A/B minőségűek 180—200 K-ás mosott alapon kelték el. (Zsíros gyapjűért minőség szerint 55—72 K-át fizettek kg.-ként kivételesen 87 K-át.) A rackagyapjű iránt kicsiny volt a kereslet, 28—30 K-ért vásárolták.

Bőr és fagygy. A németországi aukciókon megnyilvánult áremelkedések a kivételi tilalom, valamint a nem megfelelő bőrfejtés következtében csak részben tudnak a budapesti piacon kifejezésre jutni, amennyiben a múlt hét óta 5—6 koronával fizetik drágábban a marhabőrt. Magyar marhabőr és bikabőr 50 K, tarka marhabőr 56—57—58 K, borjúbőr változatlanul 75 K, juhbőr 15 K kilonként. Vidéken a marhabőr 36—38 K, juhbőr 10—12 K, borjúbőr 48—60 K zöldsűlyban. Fagygy 56 K.

Zöldségfélék és gyümölcs. Sárgarépa, zöldjével kg.-ja 10—20 K, csomója 2—4 K, petrezselyem, zöldjével 16—30 K, csomója 2—10 K, zeller darabja 150—2 K, kalarabé 130—150 K, vöröshagyma kg.-ja 7—8 K, közönséges 6—8 K, fokhagyma 20—24 K, paradicsom 10—14 K, tengeri darabja 120—2 K, paraj, tisztított 7—9 K, sóska 4—8 K, retek, fekete 8—10 K, zöldpaprika apró, darabja 40—60 fill., tölteni való 150—250 K, kelkáposzta 7—8 K, fejes saláta darabja 350—4 K, zöldbab 10—12 K, vajbab 10—15 K, vöröskáposzta 8—10 K, tök 150—2 K, ugorka 10—12 K, burgonya, új 3—350 K, fejeskáposzta 5—6 K, karfiol 16—20 K, alma, válogatott 20—30 K, alma közönséges 8—20 K, barack, kajszin 16—32 K, ősz 25—20 K, ringló, nemes 18—44 K, közönséges 8—12 K, körte válogatott 30—40 K, közönséges 14—25 K, szőlő, ujdonság 35—40 K, dinnye, sárga 25—50 K, görögdinnye 35—40, szilva, vörös 7—16 K, szilva, kék 7 K.

Baromfi és tojás. Élő csirke, rántanivaló, párja 70—110 K, élő csirke, sütnivaló, párja 120—180 K, élő hizott kacska és liba kg.-ja 70—80 K, tisztított kacska, liba kg.-ja 80—95 K, élő sovány kacska párja 120—260 K, élő sovány liba párja 240—380 K, élő tyúk párja 160—200 K, tojás darabja 3.20—3.40 K.

Bor és szesz. A helyzet az utóbbi napokban nem változott. Árak változatlanok; kivétel jelentéktelen. Megemléstésre méltó vásárlások nem történtek. Szilárd irányzat mellett a szeszárak változatlanul, a legutóbbi jegyzés szerint zárultak. Mezőgazdasági szeszgyárak részéről nyersszesz 58—60 K.

Idegen pénznemek legmagasabb ára. 1921. augusztus 2-án 1 drb Napóleon-arany 1250 K, angol font 1410 K, dollár 397 K, francia frank 31 K, lengyel márká 19 f, német márká 4 K 88 f, olasz lira 16 K 70 f, osztrák korona 41 f, orosz rubel 55 f, román lei 5 K 27 f, cseh szokol 5 K 27 f, szerb dinár 8 K 85 f, 1 ezüst korona 16 K, 100 magyar koronáért Zürichben 150 svájci frankot fizettek.

Főszerkesztő: MESKÓ PÁL. Főmunkatárs: BUDAY BARNA.

Felelős szerkesztő: SCHANDL KAROLY DR.

Felelős kiadó: MESKÓ PÁL.

Ekék, ekealkatrészek, boronák, kapáló ekék, fűkaszálók,

marokrakó és kévekötő aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányos-, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecsakavágók, répvágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerzsény a

„Hangya” mezőgazdasági géposztályánál szereshetők be legjutányosabban.

Necsak olvassuk, hanem terjesszük is a magyar gazdákat és kisiparosokat egyetlen napilapját

az **UJ BARÁZDÁT** és legszebb képes hetilapját a „VÁSÁRNAP”-ot.

Sertésvész és baromfi-kolera

ellen évtizedek óta használják legjobb eredménnyel a dr. Lackner György hercegi állatorvos-öv- és gyógyszer, melynek használatával megátoljuk a vész továbbterjedését.

1 kis üveg ára ... K 30.—
1 nagy üveg ára ... K 60.—

Minden üvegben rajta van a használati utasítás. Postán legkevesebb 2 kis üveget vagy 1 nagy üveget küld 60.— koronáért.

Főraktár: BONTHA JENŐ «Oroszlán» gyógyszertára, Budapest, IV., Papnövelde-utca 2/d. Postaköltség nincsen.

A „Hangya”

vidéki szövetkezeteinek tagjai a legjutányosabb árak mellett szereshetik be ruházati cikkeiket, miért is ajánlatos, hogy a kiscgazda és földmives úgy a saját, valamint a családtagjainak ruhászükségletét mint: kész férfi öltönyök, férfi és női felsőkabátok, fu- és gyermekruhák, férfi és női kötött kabátok, swetterek, férfi, női és gyermekharisnyák, szövet- és kelmeárúkat

a „Hangya” vidéki szövetkezetei útján szereshet be.

Nagyapáról unokára

száll a híre a legtekintetesebb háziasszonyok, a

Diana-sósorszesznek,

mely úgy külsőleg bedörzsolésre, mint belsőleg cukorra cseppentve, csodálatos eredménnyel használható mint fájdalomcsillapító, hűstő, felhűstő, egészségpóoló szer. Egy kis üveg ára 18 korona, egy középtűveg ára 48 kor., egy nagy üveg ára 80 kor.

Kapható mindenütt!

Főelárusítóhely:

Diana Kereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Náder-utca 30. sz.

Szakorvosi remedei vér- és nemibetegek részére.
Remedei egész nap.
Rákóczi-út 12., I. em. 1. EZÜST SALVARSAN-OLTÁS!

Szövetkezetek figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és zsiros bőrből a legjutányosabb napi árakon szereshetők be a

„Hangya” cipőosztályánál.

Tehénbőr-cizmák, boxcizmák, munkáscipők nagy választékban.